

РЕШЕНИЕ

№ 36452

гр. София, 22.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 15.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **2283** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145 и следващите от Административно процесуалния кодекс, вр. чл. 46, ал. 1, вр. с чл. 40, ал. 1, т. 2 и чл. 10, ал. 1, т. 1а и чл. 39а, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ.

Производството е образувано по жалба на Л. В. Р., гражданка на Р. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], срещу Заповед № 357з-269/ 05.02.2026 г. на ВПД Директор на ОДМВР-Д. за налагане на принудителна административна мярка /ПИАМ/ „Връщане до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“.

В жалбата се твърди, че издадената заповед е незаконосъобразна поради наличие на съществени нарушения на съдопроизводствените правила, несъответствие с материалните разпоредби, противоречие с международни актове, задължителни за Република България и несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК, както и поради нейната необоснованост. Неправилно е прието, че Решението на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС № 4920 от 30.09.2025 г. за отказ на международна закрила е влязло в сила. Твърди, че същото е обжалвано на 12.02.2026 г. пред АС-Добрич с жалба с вх. № 652/13.02.2026 г., по която е образувано адм. дело № 95/2026 г. по описа на АС -Добрич, поради което няма влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила и съответно липсва материалноправната предпоставка по чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ. Обжалваният акт е издаден в нарушение на чл. 59, ал. 1, т. 4 от АПК, нормата на който предвижда, че органът следва да изложи фактически основания не само за обективния правопораждащ факт - в случая липсата на средства за издръжка, но и досежно релевантните факти, определящи съдържанието на визираните в чл. 44, ал. 2 от ЗЧРБ обстоятелства, а именно - продължителността на пребиваването, семейни и

социални връзки, здравословно състояние, интеграция, наличие на средства. Административният орган въобще не ги е обсъдил, тъй като очевидно ги е сметнал за част от фактическата обстановка, но не и за факти, обуславящи решението му за налагане на мярката. Твърди, че не са отчетени от органа и не са обосновани пропорционалността на наложената мярка, нейната ефективност, както и степента на засягане на основните и права. Позицията се на практика на ВАС и на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16.12.2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (Директива 2008/115/ЕО/Директивата). Излага доводи, че органът е длъжен да обсъди и всеки друг факт, който би имал отношение към налагане на мярка при спазване на принципите за индивидуално взето решение, за пропорционалност и ефективност на мярката. Счита, че органът трябва да обоснове преценката си на тези факти и да мотивира както извода си за необходимостта от налагане на мярката, така и за срока, за който я налага. Административният орган макар да е изложил релевантните факти в мотивите на акта си нито ги е обсъдил, нито е направил каквито и да било фактически и правни изводи от тях, като само ги е споменал. Нарушен е принципа на съразмерност съгласно чл. 6 от АПК, като взетата мярка е крайна и не е обсъдена по-лека алтернатива. Неправилно в обжалваната заповед се приема липсата на валидни лични документи. Твърди, че регистрационната и карта е унищожена след решението на ДАБ за отказа на международна закрила. Следователно липсата на документ е резултат от административно бездействие, а не от нарушение от нейна страна. Следва да се има предвид и обстоятелството, че регистрационната карта не представлява личен документ, който удостоверява самоличността, а такъв е националният паспорт на чужденеца. Твърди, че са неправилни и фактическите констатации в обжалваната заповед. В заповедта се посочва, че нямам доходи и средства за издръжка, което не отговаря на действителността, доколкото през последните 3 години пребивава законно в процедура по международна закрила и работи дистанционно онлайн. Твърди, че съгласно чл. 29, ал. 3 ЗУБ, лицата имат право на достъп до пазара на труда. Липсата на държавна социална помощ не означава липса на средства. Неправилно в атакуваната заповед се приема и, че по отношение на нея липсва здравно осигуряване. Самостоятелно заплащам здравните си вноски, като през 2025 г. бях на болнично лечение, финансирано от НЗОК, което доказва наличието на здравно осигуряване. Следователно фактическата констатация в заповедта е невярна. Счита, че е налице и допуснато процесуално нарушение, тъй като обжалваната заповед е връчена без участието на преводач при връчване поради обстоятелството, че не владее български език в достатъчна степен. Всички бележки към акта направила под диктовка на познат адвокат, защото владее български език на битово ниво без да разбира юридическите термини и без надлежния превод не може да разбере напълно съдържанието на правни документи. Излага доводи, че обжалвания акт е в противоречие с международни актове, задължителни за Република България. Счита, че Заповедта противоречи на:

- чл. 33 от Женевската конвенция (принцип на non-refoulement)
- чл. 3 ЕКПЧ
- чл. 18 и 19 Хартата на основните права на ЕС
- Директива 2013/32/ЕС (Процедурна директива)
- Директива 2013/33/ЕС (Директива за приемане)

Жалбоподателката излага, че има основателни съмнения за сигурността, живота и здравето си, които се дължат на факта, че може да бъде обект на преследване поради политическите и възгледи и убеждения. В обжалваната заповед на ДАБ не е взето предвид новото, влошено положение в Р. Ф. и ожесточено преследване на хора изразяващи политически убеждения срещу

действащия режим. Административният орган не е изследвал в достатъчна степен сочените обстоятелства политическата и правната ситуация в Р. Ф. към момента на вземане на решението, въпреки постоянно влошаваща се и задълбочаваща се с репресии ситуация в Р. срещу политически несъгласни с официалната политика лица, която поставя нови акценти в бежанската и история. Иска се отмяна на обжалваната заповед.

В открито съдебно заседание жалбоподателят не се явява. Не се представлява.

Ответникът – ВПД Директор на ОДМВР-Д., редовно призован не изпраща представител. Не изразява становище по жалбата.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, че с Предложение № 5388р-183/04.02.2026 г. Началник сектор "Миграция" е предложено, на основание чл. 39а, ал. 1, т. 2 и чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ да бъде върната до страната на произход Л. В. Р.. В предложението е посочено, че във вр. с писмо № ПМЗ – ОК – 3247 от 17.11.2025 г. по описа на Държавна агенция при Министерския съвет на основание чл. 66, ал. 2 от ЗУБ уведомяват, че за чужденеца е налице приключило производство в ДАБ при МС, като с решение № 4920 от 30.09.2025 г. на Председателя на ДАБ при МС, на лицето е отказано международна закрила в Република България. В предложението е посочено още, че предвид гореизложеното и предвид това, по отношение на чужденеца има влязло в сила решение за отказ, с получено писмено потвърждение от Държавната агенция за бежанците, че производството по Закона за убежището и бежанците е прекратено с влязло в сила решение, чуждият гражданин е без документи за самоличност, без доходи, без задължителна медицинска застраховка и без средства за издръжка в страната.

Въз основа на направеното предложение, ВПД Директор на ОДМВР-Д. е издал оспорената заповед, която е връчена на чуждестранната гражданка на 05.02.2026 г.

Жалбата е допустима, като подадена от лице с правен интерес и в законоустановения срок, тъй като заповедта е връчена на 05.02.2026 г., а жалбата е подадена в съда на 19.02.2026 г.

Разгледана по същество жалбата се явява основателна.

Оспорената заповедта е издадена от компетентен административен орган - ВПД Директор на ОДМВР – Д..

Съгласно чл. 41, т. 1 във връзка с чл. 39а, ал. 1, т. 2 ЗЧРБ ПАМ „връщане до страна на произход“ се налага, когато чужденецът не може да удостовери влизането си в страната по законоустановения ред.

Съгласно чл. 44, ал. 1, изр. първо ЗЧРБ принудителните административни мерки се налагат със заповеди на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, директорите на главните дирекции „Национална полиция“, „Гранична полиция“ и „Борба с организираната престъпност“, директорите на Столичната и областните дирекции, директора на дирекция „Миграция“, директорите на регионалните дирекции „Гранична полиция“ на Министерството на вътрешните работи или на оправомощени от тях длъжностни лица.

Заповедта е издадена в установената писмена форма, съдържа фактическите и правните основания за издаването ѝ (чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 от АПК), поради което не е налице основание за отмяната на акта съгласно чл. 168, ал. 1, във връзка с чл. 146, т. 2 от АПК.

При издаване на заповедта са допуснати съществени процесуални нарушения, които обуславят отмяната ѝ по реда на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК.

С разпоредбите на чл. 67, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ законодателят е предвидил, че наложената принудителна мярка „връщане до страна на произход“ не се привежда в изпълнение до приключване с влязло в сила решение на производството за предоставяне на международна

закрила, както и, че наложената мярка се отменя при предоставено убежище или международна закрила, което обаче касае изпълнението на мярката, а не – дали същата е наложена законосъобразно. Преценката дали заповедта, с която се налага ПАМ, от вида на процесната, е издадена законосъобразно се извършва от съда, който следва да установи дали са били налице предпоставките за това и изяснена ли е в пълнота от органа действително осъществилата се фактическа обстановка.

В случая е нарушена разпоредбата на чл. 44, ал. 2 от ЗЧРБ. Съгласно последната „при налагане на принудителните административни мерки компетентните органи отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца на територията на Република България, категориите уязвими лица, наличието на производства по ЗУБ или производства за подновяване на разрешение за пребиваване или друго разрешение, предоставящо право на пребиваване, семейното му положение, както и съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата по произход на лицето“.

По делото безспорно се установи, че към датата на издаване на оспорената заповед – 05.02.2026 г. жалбоподателят е подал молба за международна закрила – 09.11.2022 г. С Решение № 12807/ 29.08.2023 г. Председателят на ДАБ при МС на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ постановява решение № 12807/ 29.08.2023 г., с което отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Л. В. Р.

Решението е атакувано пред Административен съд - Добрич, образувано е адм.д. № 23/2024 г., решение по което е положително за претенцията на чужденката. Административният акт е отменен и изпратен на административния орган за ново произнасяне по подаденото заявление. Решението на Административен съд-Добрич е атакувано пред Върховния административен съд, който частично го отменя. Оставя го в сила по отношение на отказа за предоставяне на статут на бежанец.

Решение № 4920/ 30.09.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски е постановено след връщане на преписката в Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

С Решение № 1974 от 04.08.2026 г. по адм. дело № 95 от 2026г. на АС – Добрич е отменено Решение № 4920/ 30.09.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския и административната преписка е върната за ново произнасяне. С постановеното съдебно решение е отменено решението на ДАБ, върху което е изградено оспорената заповед за връщане. Дори решението на АС – Добрич да не е окончателно към момента, то категорично потвърждава, че няма влязъл в сила отказ за международна закрила, а преписката по молбата за закрила остава висяща.

От което следва, че жалбоподателката е инициирала производство по смисъла на чл. 24, ал. 1 АПК във връзка с чл. 4, ал. 2 и чл. 68, ал. 1, т. 1 ЗУБ. Следователно, към датата на издаване на процесната заповед на налагане на ПАМ по отношение на чужденеца не е бил налице влязъл в сила отказ за предоставяне на международна закрила. Прилагайки разпоредбата на чл. 142, ал. 1 АПК, съгласно която съответствието на административния акт с материалния закон (в случая ЗЧРБ) се преценява към момента на издаването му, то органът е трябвало да съобрази настъпилия факт на образуване на производство по ЗУБ.

С изрично писмо с № ПМЗ-ОК-1315 от 27.05.2026 г. ДАБ при МС уведомяват Дирекция „Миграция“ - МВР, че Л. В. Р. е в съдебно производство и Решение № 4950 от 30.09.2025 г. на Председателя на ДАБ при МС не е влязло в сила и не следва да се прилагат разпоредбите на ЗЧРБ.

Органът не е събрал и анализирал всички относими доказателствата, като по този начин не е дал

обоснована правна оценка на релевантните факти. Несъобразяването с чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ от страна на административния орган не дава възможност и на съда да прецени дали с наложената ограничителна мярка не се засягат в недопустима степен правата на чужденеца.

ВПД Директор на ОДМВР-Д., като не е отчел, че е налице производство по ЗУБ към датата на издаване на оспорваната заповед, е допуснал съществени нарушения на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 АПК, касаещи изясняване на всички факти и обстоятелства по случая и събирането на доказателства за това, както и на принципите на процеса „истинност“ и „служебно начало“ по чл. 7 и чл. 9 АПК. При това се формира извод, че е ограничено правото на защита на лицето, спрямо което е наложена процесната ПАМ, както и се възпрепятства преценката на съда при контрола за законосъобразност - издадена ли е заповедта в съответствие с материалния закон и целта му.

С оглед на изложеното оспорената заповед, като постановена при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона, се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

Претендира се адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна защита и съдействие. Отнася се за изрично предвидено изключение от общия принцип, според който се заплащат само реално направените по делото разноски, поради което чл. 38, ал. 2 ЗАДв. следва да се тълкува буквално и да се прилага, без да се изискват и събират доказателства относно съществуването на някое от основанията, посочени в чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 ЗАДв. (В този смисъл Решение по адм. д. № 9332/2022 г. на ВАС). В полза на представляващия жалбоподателя адвокат, осъществил безплатна правна помощ и съдействие пред АССГ, трябва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 511. 29 евро, определен съгласно чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, във връзка с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатската работа.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Л. В. Р. Заповед рег. № 357з-269/ 05.02.2026 г. на ВПД Директор на ОДМВР-Д. за налагане на принудителна административна мярка /ПАМ/ „Връщане до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“.

ОСЪЖДА Директор на ОДМВР-Д., да заплати на адв. Ю. А. от САК, с адрес – [населено място], [улица], ет. 6, офис 610, адвокатско възнаграждение за оказаната безплатно пред настоящата съдебна инстанция правна помощ и съдействие в размер на 511. 29 евро.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването на страните пред Върховен административен съд на Република България.